

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. Видин, 26.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, III СЪСТАВ ГО, в публично заседание на дванадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милена Ст. Стоянова

при участието на секретаря Милена С. Евтимова
като разглежда докладваното от Милена Ст. Стоянова Гражданско дело № 20231320100001 по описа за 2023 година

Предявен е иск от М. Б. А. от с. *****, обл. *****, чрез адв. Ан. М. против „Гипс” АД – с. Кошава, обл. Видин с правно основание чл. 200 от КТ.

Твърди се от ищеца, че вследствие на дългогодишна работа в ответното дружество като миньор и подземен булдозерист, е получил професионални заболявания „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем и невритис нерви акустици билатералис средна степен”, признати му с Протокол № 15/08.12.1988г., за което му е съставен акт за професионално заболяване № 17/1988г. Сочи се, че заради професионалните заболявания „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем” от 1992г. му са му признавани с ЕР на ТЕЛК групи инвалидност поради влошаване на състоянието му. Посочва също, че за да поддържа живота си, ищецът е принуден да спазва стриктно хранително-диетичен режим, което е свързано с ежемесечно изразходване на допълнителни средства за усилена храна и лекарства, възлизащи на около една МРЗ.

Иска от съда да бъде постановено решение, с което ответното дружество да бъде осъдено да заплати обезщетения за претърпените имуществени вреди, настъпили в резултат на получените професионални заболявания „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем”, произтичащи от необходимостта ежедневно да спазва хигиенно-диетичен режим и да разходва средства за лечение и средства за храна в общ размер от 1020.00 лева или по 255.00 лева месечно за времето от 01.09.2022г. до 01.01.2023г., ведно със законната лихва за забава, считано от първо число на следващия месец, за който се дължи сумата до окончателното издължаване. Претендират се разноските по делото.

С протоколно определение от 12.04.2023г. по искане на ищеца съдът е допуснал на основание чл. 214, ал. 1 от ГПК изменение в размера на исковата сума, като същата се счита предявена за сумата от 1120.95 лева.

Ответното дружество, редовно уведомено, не е подало отговор на исковата молба в законния едномесечен срок. В съдебно заседание чрез процесуален представител, исковата претенция е оспорена като неоснователна.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства, назначена и изслушана е съдебно-икономическа експертиза.

Съдът, след като взе предвид изложеното в исковата молба и като прецени събраните доказателства в съвкупност и поотделно, намира за установено следното:

От събраните по делото писмени доказателства безспорно се установява, че ищецът е работил в ответното дружество, както и че е получил професионално заболяване „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем и невритис нерви акустици билатералис средна степен“, което е видно от Протокол № 15/08.12.1988г. и Акт за професионално заболяване №17/1988г.

От ЕР № 1503 от 169/17.10.2012г. на УБ-МБАЛ”Св. Иван Рилски” ЕАД гр. София, се установява, че при направеното преосвидетелстване е определена 52% трайна неработоспособност поради общо заболяване и 60% трайна неработоспособност за полученото професионално заболяване „Хроничен бронхит”. Белодробен емфизем, смесен тип ВН.ДН I ст. Неврит на слуховите нерви” с пожизнен срок на инвалидност.

От приложените писмени доказателства, се установяват твърденията му за наличие на посоченото професионално заболяване, както и че същото е вследствие на работата му при ответника.

Разпитаните по делото свидетел. установяват, че ищецът страда от белодробно заболяване. Свидетел.те посочват, че ищецът пие лекарства ежедневно, ползва помпичка, както и че спазва специална диета, като се храни на специален хранителен режим, което изисква и повече средства.

Съдът дава вяра на показанията на разпитаните свидетел. като логично дадени и непротиворечиви с останалите доказателства по делото, поради което ги кредитира.

От представената писмена информация от личния лекар на ищеца от 14.03.2023г., се установява, че ищецът има постоянни оплаквания заради заболяването на белите дробове, като редовната му терапия възлиза на сумата от 59.22 лева месечно или за периода 236.88 лева, както и за прием на други лекарства – мезим форте, улкопрол, церукал, лексотан, диклак още 53.00 лева месечно, както и за разходи и консумативи още 15.00 лева месечно.

Вещото лице по назначената и изслушана съдебно-икономическа експертиза, изготвена въз основа на дадената от личния лекар на ищеца информация за редовния прием на лекарства е дало заключение, че ежемесечния разход за лекарства на ищеца и разходи за консумативи възлиза на 116.10 лева или за исковия период на 464.40 лева. Вещото лице е дало и заключение за необходимите средства за спазване на ХДР на ищеца заради заболяването му, като за база е взело предвид представените по делото писмени документи относно приема на усилваща диета № 11 и цените на храните в НСИ за исковия период. Заключение на вещото лице е, че за исковия период общата стойност на хранителните

продукти, необходими за спазване на ХДР възлиза на 638.55 лева.

При така установената фактическа обстановка, Съдът приема от правна страна следното:

Предявените иски са основателни и доказани и като такива ще следва да бъдат уважени.

За причинени вреди на работник от трудова злополука или професионална болест, отговорността на работодателя, съгласно разпоредбата на чл. 200, ал. 1 от КТ може да бъде ангажирана, когато вредите са причинили временна неработоспособност, трайна неработоспособност над 50% или смърт.

Отговорността на ответника по чл. 200 от КТ е отговорност за причинени на работника вреди – имуществени и неимуществени, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

В настоящия случай се претендират имуществени вреди, произтичащи от ежедневната необходимост за спазване на хигиенно – диетичен режим и прием на животоподдържащи медикаменти.

За да се ангажира отговорността на ответника по чл. 200 КТ, е необходимо да бъде установено по категоричен начин наличие на професионално заболяване или трудова злополука. Професионалният характер на заболяването на ищеца е установено с Протокол №15/08.12.1988г. и с Акт за професионално заболяване №17/1988г. С представеното споразумение от 05.09.1994г. на л. 10 от делото ответното дружество е направило признание, че ищецът е работил при него именно в периода на установяване на професионалното заболяване.

Безспорно в процеса бе установено, че ищецът след дългогодишна работа в ответното дружество е получил професионално заболяване „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем”. Установено е също, че това професионално заболяване е довело до трайна нетрудоспособност над 50 на сто като са се появили и усложнения. В следствие на професионалното заболяване и неговите усложнения е необходимо, ищецът да спазва строго диетичен режим, изразяващ се в приемането на усилена храна със завишаване на дневните калории с 25 %, както е необходим и непрекъснат прием на животоподдържащи медикаменти. Изразходването на средства за набавянето на усилена храна и животоподдържащи медикаменти се явява имуществена вреда, която ищецът търпи за периода от 01.09.2022г. до 01.01.2023г.

Разпитаните по делото свидет.Е. установиха, че ищецът спазва хигиенно-диетичен режим, свързан с прием на определени храни, както и приема ежедневно лекарства. Всичко това е свързано с допълнителни разходи.

От съдебно-икономическата експертиза, се установява, че размерът на необходимите средства за прием на лекарства, свързани с професионалното заболяване и неговите усложнения, както и за спазване на ХДР за периода от 01.09.2022г. до 01.01.2023г. възлиза

на сумата в общ размер на **1102.95 лева** или средно по **275.74 лева** месечно, до която суча исковата претенция ще следва да се уважи.

Върху присъдените суми като обезщетение за вреди от професионално заболяване или трудова злополука по чл. 200 КТ се дължи законната лихва върху тези суми не от датата на исковата молба, а от датата на увреждането. Обективната отговорност по чл. 200 КТ не изключва приложението на разпоредбите на чл. 84, ал. 3 ЗЗД още повече, че в КТ няма конкретен текст за размера на дължимите се лихви, а самата разпоредба на чл. 200 КТ изисква наличие на вреда - професионално заболяване или трудова злополука. След като се касае до претърпени от работника вреди, лихвата върху дължимата се сума се събира от момента на увреждането.

С оглед на горното, на ищеца ще следва да се присъди обезщетение за необходимостта да спазва ХДР и прием на лекарства общо в размер на **1102.95 лева** за периода от **01.09.2022г. до 01.01.2023г.** или в размер на **275.74 лева** месечно. Лихвата върху сумата се дължи за всяка забавена вноска от датата на падежа до окончателното изплащане на задължението. За разликата до предявените размери исковите като неоснователни ще следва да бъдат отхвърлени.

С оглед на горното, ответното дружество ще следва да бъде осъдено да заплати на ищеца обезщетение за претърпените имуществени вреди, настъпили в резултат на полученото професионално заболяване „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем”, произтичащи от необходимостта за ежедневно спазване на ХДР, за което се налага изразходване на допълнителни средства за усилена храна и ежедневен прием на животоспасяващи и живота поддържащи лекарства, и лечение в размер общо на **1102.95 лева** или по **275.74 лева** месечно за времето от **01.09.2022г. до 01.01.2023г.**, ведно със законната лихва за забава, считано от първо число на следващия месец, за който се дължи сумата до окончателното издължаване.

По направеното искане за допускане на предварително изпълнение на решението, съдът намира следното:

При условията на чл. 242, ал. 1 ГПК, съдът постановява предварително изпълнение на решението, когато присъжда издръжка, възнаграждение и обезщетение за работа. Не всяко обаче от обезщетенията по глава X-та от Кодекса на труда, дължащо се по повод трудово правоотношение е обезщетение за работа по смисъла на чл. 242, ал. 1 ГПК. Вземанията по чл. 242, ал. 1 ГПК, за които е предвидено предварително изпълнение са от категория, обезпечаваща посрещане на ежедневни нужди, свързани с обезпечаване нормалното съществуване на индивида. /Определение № 485 от 30.07.2010 г. на ВКС по ч. гр. д. № 351/2010 г., IV г. о., ГК/.

В конкретния случай, вземането на ищеца произтича от необходимостта да разходва допълнителни средства за лечение и ХДР за нормалното му съществуване, тъй като същите са наложителни с оглед полученото професионално заболяване. Поради това, на основание чл. 242, ал. 1 от КТ ще следва да се допусне предварително изпълнение на решението.

С оглед изхода на делото и на основание чл.78, ал.1 ГПК, на ищеца ще следва да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 344.38 лева.

Ответникът ще следва да бъде осъден да заплати по сметка на ВРС сумата от 50.00 лева, представляваща дължима държавна такса и сумата от 118.07 лева, представляваща възнаграждение за вещо лице.

Воден от горното , Съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА “ТИПС” АД с ЕИК 815121745 със седалище и адрес на управление: с. Кошава, обл. Видин да заплати на М. Б. А. от с. *****, обл. *****, с ЕГН ***** на основание чл. 200 КТ сумата в общ размер от **1102.95 лева** или по **275.74 лева** месечно за времето от **01.09.2022г. до 01.01.2023г.**, представляваща обезщетение за претърпените имуществени вреди, настъпили в резултат на полученото професионално заболяване „Хроничен бронхит. Белодробен емфизем”, произтичащи от необходимостта за ежедневно спазване на ХДР, за което се налага изразходване на допълнителни средства за усилена храна и лечение, ведно със законната лихва за забава, считано върху всяко ежемесечно обезщетение от по 275.74 лева, която лихва е считана от първо число на следващия месец, за който се дължи до окончателното издължаване, като исковата претенция над присъдената сума до пълния претендиран размер – ОТХВЪРЛЯ като неоснователна.

ОСЪЖДА “ТИПС” АД с ЕИК 815121745 със седалище и адрес на управление: с. Кошава, обл. Видин да заплати на М. Б. А. от с. *****, обл. *****, с ЕГН ***** разноски по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 344.38 лева.

ОСЪЖДА “ТИПС” АД с ЕИК 815121745 със седалище и адрес на управление: с. Кошава, обл. Видин да заплати по сметка на РС- Видин сумата от 50.00 лева, представляваща дължима държавна такса и сумата от 118.07 лева, представляваща възнаграждение за вещо лице.

ДОПУСКА на основание чл. 242, ал. 1 от ГПК предварително изпълнение на решението по отношение на присъденото обезщетение, като решението в тази част подлежи на обжалване с частна жалба пред Видински окръжен съд в едноседмичен срок от връчването му.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Видински окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Видин: _____